

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia.....2008 r.

**w sprawie wprowadzenia Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów
Salmonelli w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*) na 2008 r.**

Na podstawie art. 57a ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się „Krajowy program zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*)” na rok 2008, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

¹⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 23, poz. 188 i Nr 33, poz. 289, z 2006 r. Nr 17, poz. 127, Nr 144, poz. 1045 i Nr 249, poz. 1830 oraz z 2007 r. Nr 133, poz. 920)

**KRAJOWY PROGRAM ZWALCZANIA NIEKTÓRYCH SEROTYPÓW *SALMONELLI*
W STADACH NIOSEK GATUNKU KURA (*Gallus gallus*) NA ROK 2008**

1. Identyfikacja programu

Państwo Członkowskie: Rzeczpospolita Polska

Choroba: Salmonellozy odzwierzęce

Rok wdrożenia: 2008

Data wysłania do Komisji Europejskiej: 27.04.2007

2. Dane historyczne dotyczące rozwoju epidemiologicznego choroby

W Rzeczypospolitej Polskiej stada hodowlane i rzeźne drobiu oraz stada towarowe monitorowano w kierunku gatunkowo specyficznych i niespecyficznych *Salmonelli* od lipca 1999 roku, na podstawie instrukcji Głównego Lekarza Weterynarii opracowanych na podstawie dyrektywy Rady 92/117/EWG z dnia 17 grudnia 1992 r. dotyczącej środków ochrony przed określonymi chorobami odzwierzęcymi i odzwierzęcymi czynnikami chorobotwórczymi u zwierząt i w produktach pochodzenia zwierzęcego, w celu zapobiegania zakażeniom i zatruciom przenoszonym przez żywność (Dz. Urz. WE L 62 z 15.03.1993, str. 38 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t.14, str. 40, z późn. zm.):

- 1) IW.z. II D/Sal-1/99;
- 2) IW.z. II D/Sal-2/99;
- 3) IW.z. II D/Sal-3/99.

Głównym, pierwotnym rezerwuarem odzwierzęcych pałeczek *Salmonella* na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest drób.

Według danych Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie 90 % zatruc w Polsce wywołują pałeczki *Salmonella*. W 2005 roku odnotowano 13422 przypadki zatruc pokarmowych wywołanych przez *S. Enteritidis* oraz 685 przypadki – przez *S. Typhimurium*.

Do zakażeń u ludzi najczęściej dochodzi poprzez spożywanie skażonej żywności tj. mięsa i przetworów mięsnych - głównie drobiowych, jaj i produktów jajecznych.

Serotypy pałeczek *Salmonella* najczęściej wykrywane u ludzi w Rzeczypospolitej Polskiej to:

- 1) S. Enteritidis (D)
- 2) S. Typhimurium (B)
- 3) S. Hadar (C2)
- 4) S. Infantis (C1)
- 5) S. Virchow (C1)

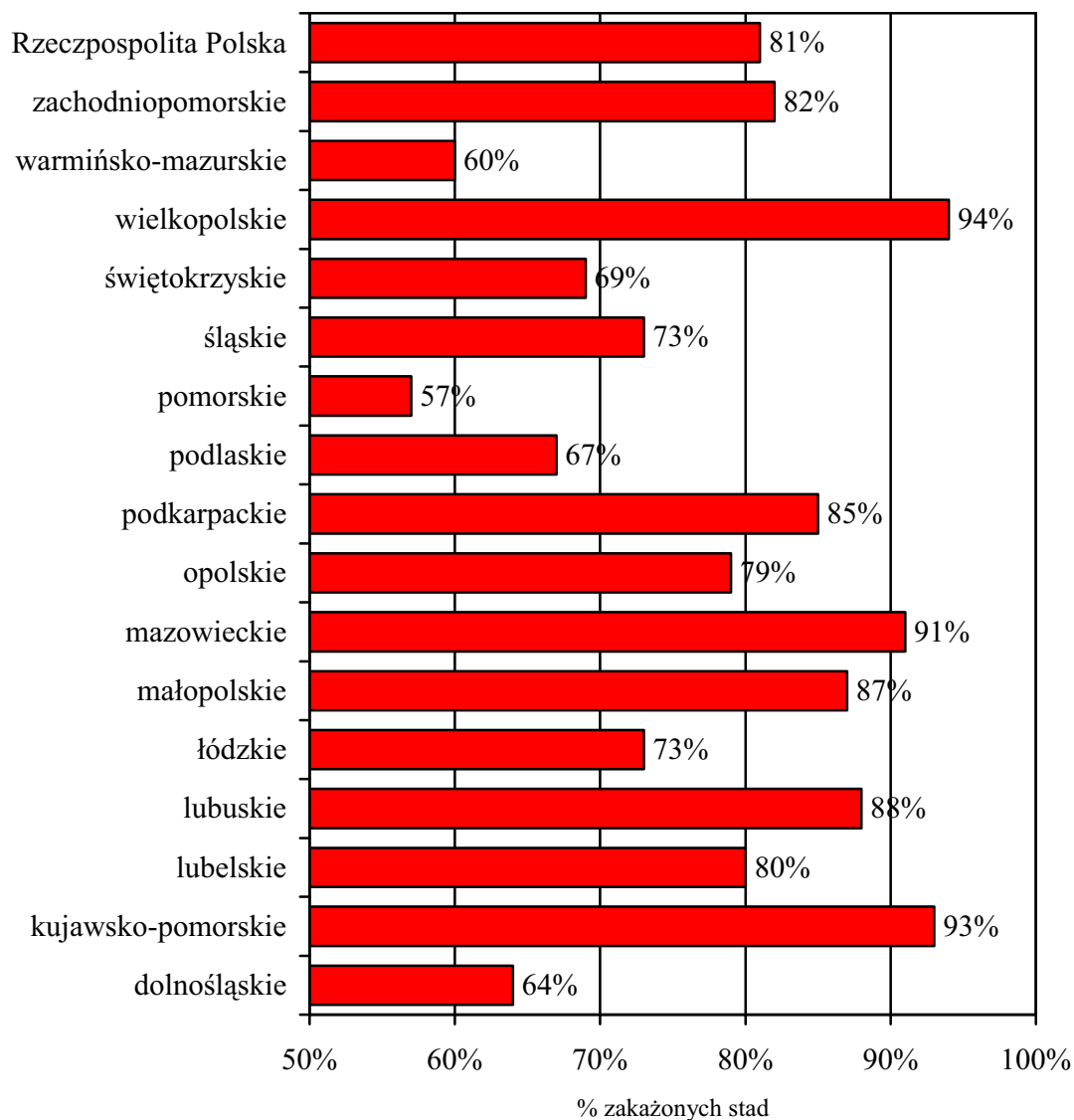
W latach 2004-2005 przeprowadzono na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z Decyzją Komisji 2004/665/WE z dnia 22 września 2004 roku dotyczącą badań podstawowych nad występowaniem bakterii *Salmonella* w stadach niosek gatunku *Gallus gallus* (Dz. Urz. UE L 303 z 30.09.2004, str. 30), badania podstawowe nad występowaniem bakterii *Salmonella* w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*). Pobrano do badania próbki z 440 stad niosek. Na podstawie wyników tych badań określono minimalny, roczny poziom redukcji liczby stad z dodatnim wynikiem badań (40 %).

Odsetek gospodarstw zakażonych pałeczkami *Salmonella* jest związany z liczebnością kur niosek utrzymywanych w gospodarstwach. Najwyższy poziom zakażenia notowano w przypadku gospodarstw z obsadą przekraczającą 10000 kur niosek.

Najwyższy poziom zakażonych stad notowano w przypadku gospodarstw, w których stosowano chów klatkowy i była to istotna różnica statystyczna.

Zgodnie z raportem opublikowanym przez Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA), pałeczki *Salmonella* spp. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzono w 76,2% badanych stad niosek. Odsetek stad zakażonych S.Enteritidis i S.Typhimurium wyniósł odpowiednio 54,6% i 2,1%. Wysoki odsetek stad zakażonych uzasadnia wdrożenie programu naprawczego.

Tabela 1. Częstotliwość występowania zakażeń pałeczkami *Salmonella* w poszczególnych województwach

3. Opis programu:

Stosownie do art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) Nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz. U. UE L 325 z 12.12.2003, str. 1, z póź. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t.41, str. 328, z późn. zm.), zadaniem krajowego programu zwalczania choroby odzwierzęcej i odzwierzęcego czynnika chorobotwórczego jest osiągnięcie odpowiedniego celu wspólnotowego.

Cel wspólnotowy określa art.1 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1168/2006 z dnia 31 lipca 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) Nr 2160/2003 w odniesieniu do wspólnotowego celu ograniczenia częstości występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach kur niosek gatunku *Gallus gallus* oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1003/2005 (Dz. U. UE. L 211 z 1.8.2006, str. 4).

Rozporządzenie to wyznaczyło cel wspólnotowy w odniesieniu do następujących serotypów pałeczek *Salmonella*:

- 1) *Salmonella* Enteritidis,
- 2) *Salmonella* Typhimurium.

W Rzeczypospolitej Polskiej, cel wspólnotowy zostanie osiągnięty w odniesieniu do stad niosek gatunku kura (*Gallus gallus*), w przypadku, gdy w każdym roku realizacji programu liczba stad dorosłych niosek towarowych z wynikiem dodatnim będzie się zmniejszać co najmniej o 40% albo gdy docelowo odsetek stad z dodatnim wynikiem badań zostanie zredukowany do 2 % lub mniej. Pierwszy cel powinien być osiągnięty w 2008 roku.

Zgodnie z załącznikiem nr 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, salmonelozy drobiu, w tym wywołane przez *S. Enteritidis* i *S. Typhimurium*, są zaliczane do chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi rejestracji. Na podstawie art. 57a ww. ustawy, opracowany przez Głównego Lekarza Weterynarii „Krajowy program zwalczania niektórych serotypów pałeczek *Salmonelli* w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*)”, po przyjęciu w drodze uchwały przez Radę Ministrów, zatwierdza Komisja Europejska. Rada Ministrów wprowadza w drodze rozporządzenia zatwierdzony przez Komisję Europejską program, którego realizację nadzoruje Główny Lekarz Weterynarii.

Program będzie realizowany na całym terytorium państwa. Środki budżetowe będą przeznaczone na finansowanie badań kontrolnych oraz odszkodowania za likwidowane stada i jaja konsumpcyjne. Poziom zakażeń pałeczkami *Salmonella* stad niosek jaj konsumpcyjnych gatunku kura (*Gallus gallus*) określono na podstawie wyników badań podstawowych, wykonanych zgodnie z art. 1 ust.1 decyzji Komisji 2004/665/WE z dnia 22 września 2004 r. dotyczącej badań podstawowych nad występowaniem bakterii *Salmonella* w stadach niosek gatunku *Gallus gallus*.

Diagnostyka i metody badań diagnostycznych

W systemie diagnostyki laboratoryjnej działa 16 Zakładów Higieny Weterynaryjnej, po jednym w każdym województwie. Są to laboratoria państwowe, działające zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej. ZHW stanowią jednostki organizacyjne, podlegających wojewodom, wojewódzkich inspektoratów weterynarii.

Laboratorium referencyjnym do badań w kierunku pałeczek *Salmonella*, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2004 r. w sprawie wykazu laboratoriów referencyjnych właściwych dla poszczególnych rodzajów i kierunków badań, jest Laboratorium Zakładu Mikrobiologii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach.

Częstotliwość i sposób, jak również procedura pobierania próbek w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*), są określone w pkt 2 załącznika do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1168/2006 z dnia 31 lipca 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) Nr 2160/2003 w odniesieniu do celu wspólnotowego ograniczenia częstości występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach kur niosek gatunku *Gallus gallus* oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) Nr 1003/2005.

Natomiast metody stosowane do wykrywania serotypów *Salmonelli* są określone w pkt 3.2-3.4 załącznika do tego rozporządzenia.

4. Środki przewidziane programem

4.1 Podsumowanie środków przewidzianych programem

Okres trwania programu: rok 2008

Kontrola

Zwalczanie

Testy

Testy

Ubój zwierząt z dodatnim wynikiem

Ubój zwierząt z dodatnim wynikiem

Zabijanie zwierząt z dodatnim wynikiem

Zabijanie zwierząt z dodatnim wynikiem

Kontrola lub nadzór

Kontrola lub nadzór

Inne środki: obróbka cieplna paszy

4.1.1. Szczegółowe zasady postępowania

4.1.1.1 Definicje:

Stado zakażone w odniesieniu do celu wspólnotowego to stado dorosłe, w którym w wyniku badania próbek pobranych zgodnie z pkt. 2.2. oraz pkt. 3.1. załącznika do rozporządzenia (WE) Nr 1168/2006 z dnia 31 lipca 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) Nr 2160/2003 w odniesieniu do celu wspólnotowego ograniczenia częstości występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach kur niosek gatunku *Gallus gallus* oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) Nr 1003/2005, wykryto w jednej lub więcej próbek *S. Enteritidis* lub *S. Typhimurium*.

4.1.1.2. W przypadku podejrzenia zakażenia *Salmonella* Entertidis lub *Salmonella* Typhimurum, o którym mowa w pkt 2.1 lit. c załącznika do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1168/2006 z dnia 31 lipca 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) Nr 2160/2003 w odniesieniu do celu wspólnotowego ograniczenia częstości występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach kur niosek gatunku *Gallus gallus* oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) Nr 1003/2005, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza dochodzenie epizootyczne, zgodnie z art. 42 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, a także pobiera próbki do badań diagnostycznych.

4.1.1.3. W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych w stadzie niosek gatunku kura (*Gallus gallus*) z inicjatywy hodowcy, w kierunku serotypu *Salmonella* objętego programem, stosuje się przepisy art. 42 ust. 1-5 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Lekarz weterynarii opiekujący się stadem jest obowiązany do niezwłocznego zawiadomienia o tym fakcie właściwego powiatowego lekarza weterynarii. Posiadacz zwierząt jest obowiązany do:

- 1) niezwłocznego zawiadomienia o tym fakcie organu Inspekcji Weterynaryjnej albo najbliższego podmiotu świadczącego usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej, albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta);
- 2) pozostawienia ptaków w miejscu ich stałego przebywania i niewprowadzania tam innego drobiu;

- 3) uniemożliwienia osobom postronnym dostępu do kurnika lub miejsc, w których znajdują się ptaki zakażone lub ich zwłoki;
- 4) wstrzymania się od wywożenia, wynoszenia i zbywania mięsa oraz produktów pochodzących od niosek, zwłok ptaków, paszy, ściółki i innych przedmiotów znajdujących się w miejscu utrzymywania ptaków;
- 5) udostępnienia ptaków do badań i zabiegów weterynaryjnych, a także udzielania pomocy przy wykonywaniu;
- 6) udzielania organom Inspekcji Weterynaryjnej oraz osobom działającym w imieniu tych organów wyjaśnień i informacji, które mogą mieć znaczenie dla wykrycia choroby i źródeł zakażenia lub zapobiegania jej szerzeniu.

4.1.1.4. W przypadku uzyskania w stadzie dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych z inicjatywy hodowcy albo próbek urzędowych pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, w kierunku serotypu pałeczek *S.Enteritidis* lub *S.Typhimurium* objętych programem, powiatowy lekarz weterynarii:

- 1) przeprowadza dochodzenie epizootyczne, zgodnie z art. 42 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) pobiera próbki do badań diagnostycznych we wszystkich pozostałych stadach niosek w gospodarstwie, zgodnie z pkt 2.1 lit. d załącznika do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1168/2006 z dnia 31 lipca 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) Nr 2160/2003 w odniesieniu do celu wspólnotowego ograniczenia częstości występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach kur niosek gatunku *Gallus gallus* oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) Nr 1003/2005;
- 3) nakazuje:
  - a) odosobnienie drobiu znajdującego się w gospodarstwie, w poszczególnych kurnikach lub w innych obiektach, w których jest on utrzymywany,
  - b) zastosowanie właściwych środków biobójczych przed wejściami do kurników i wyjściami z nich, jak również wjazdami na teren gospodarstwa i wyjazdami z niego,
  - c) przetrzymywanie jaj w warunkach uniemożliwiających rozprzestrzenienie zakażenia; jeżeli nie istnieje możliwość przetrzymywania jaj w magazynie gospodarstwa, należy poinformować posiadacza o możliwości skierowania

ich za zgodą organu Inspekcji Weterynaryjnej do przetworzenia w zakładzie, po otrzymaniu zgody organu sprawującego nadzór nad tym zakładem (organu Inspekcji Weterynaryjnej lub Państwowej Inspekcji Sanitarnej),

d) w celu ustalenia źródła zakażenia stada pałeczkami *Salmonella*, przeprowadzenie badania:

- skarmianej paszy,
- wody;

4) zakazuje:

- a) wywożenia jaj z gospodarstwa z wyłączeniem wywozu bezpośrednio do zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty jajeczne, o którym mowa w przepisach o produktach pochodzenia zwierzęcego;
- b) stosowania środków biobójczych, środków przeciwdrobnoustrojowych i innych środków utrudniających izolację pałeczek w stadzie;
- c) wywożenia z gospodarstwa odchodów i ściółki pochodzącej od drobiu;
- d) przemieszczania drobiu z gospodarstwa i do gospodarstwa, chyba że drób zostanie skierowany do uboju. W przypadku przekazywania ptaków ze stada zakażonego *Salmonella* Enteritidis lub *Salmonella* Typhimurum do uboju w rzeźni drobiu, przesyłce niosek gatunku kura (*Gallus gallus*) do rzeźni towarzyszy świadectwo zdrowia, w którym zaznacza się fakt pochodzenia ich z zakażonego stada. Postępowanie w czasie uboju i badanie poubojowe przeprowadza się zgodnie z odrębnymi przepisami.

Należy powiadomić właściwego miejscowo państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o osobach, które miały kontakt z zakażonymi nioskami.

W przypadku, o którym mowa powyżej, powiatowy lekarz weterynarii nakazuje również:

- 1) niezwłoczny ubój lub zabicie wszystkich sztuk drobiu;
- 2) zniszczenie zwłok wszystkich sztuk drobiu padłego i zabitego, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1774/2002 z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi;
- 3) poddanie jaj obróbce termicznej gwarantującej zabicie wszystkich pałeczek *Salmonella* lub ich zniszczenie;

- 4) zniszczenie paszy lub jej zagospodarowanie, po obróbce cieplnej gwarantującej zabicie pałeczek *Salmonella*;
- 5) zniszczenie lub zagospodarowanie ściółki, odchodów i innych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu, w sposób, który wyklucza zanieczyszczenie pałeczkami *Salmonella* zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1774/2002 z dnia 3 października 2002 r. ustanawiającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi;
- 6) przeprowadzenie oczyszczania i odkażania po wykonaniu czynności, o których mowa w pkt 1-5, w tym oczyszczenie i odkażenie budynków, w których był przetrzymywany drób ze stada, ich otoczenia, pojazdów używanych do jego transportu oraz pozostałych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu, pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii;
- 7) podjęcie działań mających na celu poprawę standardów zoohigienicznych.

4.1.1.5. Powiatowy lekarz weterynarii, w przypadku gospodarstw, w których znajdują się dwa lub większa liczba stad drobiu, może zastosować środki, o których mowa w pkt 4.1.1.4 również w stosunku do tych stad drobiu w gospodarstwie, które nie są utrzymywane w kurnikach:

- 1) gwarantujących całkowite odizolowanie od pomieszczeń, w których znajduje się drób zakażony;
- 2) w których czynności związane z utrzymywaniem drobiu, w tym karmienie drobiu odbywają się w sposób uniemożliwiający szerzenie się pałeczek *Salmonella*.

4.1.1.6. Wykrycie serotypów *Salmonella* objętych programem lub stwierdzenia efektu hamującego mnożenie się bakterii, w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy albo przez powiatowego lekarza weterynarii, powinno być bezzwłocznie zgłaszane przez zatwierdzone laboratorium właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii dla miejsca prowadzenia gospodarstwa.

4.1.1.7. Powiatowy lekarz weterynarii powiadamia natychmiast państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o uzyskaniu dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych w stadzie kur niosek gatunku kura (*Gallus gallus*), w kierunku serotypu pałeczek *Salmonella* objętego programem, zgodnie z art. 51 ust. 5

pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

4.1.1.8. Zasady stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych oraz przeprowadzenia szczepień określają przepisy rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1177/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) Nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących stosowania szczególnych metod kontroli w ramach krajowych programów na rzecz zwalczania salmonelli u drobiu (Dz. U. UE L 212, 2/08/2006 str. 3).

4.1.1.9. Środki, o którym mowa w punktach 4.1.1.1 – 4.1.1.8 są stosowane bez naruszenia środków wskazanych w rozdziale D załącznika II rozporządzenia (WE) Nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność.

4.1.2. Odszkodowania dla posiadaczy zwierząt poddanych ubojowi lub zabitych w trakcie realizacji programu

Odszkodowania za kury zabite lub poddane ubojowi z nakazu organów Inspekcji Weterynaryjnej albo za kury padłe w wyniku zastosowania zabiegów nakazanych przez te organy, jak również odszkodowania za zniszczone z nakazu wspomnianych organów produkty pochodzenia zwierzęcego, pasze oraz sprzęt, które nie mogą być poddane odkażaniu, przysługują posiadaczom zwierząt na zasadach określonych w art. 49 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Posiadaczom zwierząt wykonującym nakazy organów Inspekcji Weterynaryjnej, przysługuje również zwrot faktycznie poniesionych wydatków związanych z zabiciem lub ubojem zwierząt, transportowaniem zwierząt lub zwłok zwierzęcych albo unieszkodliwieniem zwłok zwierzęcych.

4.2. Władza centralna odpowiedzialna za nadzór i koordynację realizacji programu

Zgodnie z art. 57a ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Główny Lekarz Weterynarii nadzoruje realizację programu oraz informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji.

4.3 Opis i określenie obszarów geograficznych i administracyjnych, na których będzie realizowany program

Program będzie realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4.4. Działania wdrożone programem

4.4.1 Akty prawne stanowiące podstawę do rejestracji gospodarstw

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, powiatowy lekarz weterynarii prowadzi rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną.

Rejestr ten zawiera w szczególności:

- 1) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres podmiotu;
- 2) weterynaryjny numer identyfikacyjny, jeżeli został nadany;
- 3) określenie rodzaju i zakresu prowadzonej działalności nadzorowanej;
- 4) informacje o decyzjach administracyjnych wydanych w stosunku do podmiotu,
- 5) datę wpisu i wykreślenia z rejestru.

Powiatowy lekarz weterynarii przekazuje, za pośrednictwem wojewódzkiego lekarza weterynarii, Głównemu Lekarzowi Weterynarii dane zawarte w rejestrze, a także informacje o każdej zmianie stanu faktycznego lub prawnego ujawnionego w tym rejestrze.

Ponadto, powiatowy lekarz weterynarii rejestruje podmioty prowadzący produkcje podstawową. Obowiązek ten wynika z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 852/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych

(Dz. U. UE L 139 z 30.4.2004 r., str. 1) oraz z ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2006 r. Nr 17, poz. 127, z późn. zm.).

Podmioty prowadzące działalność podlegającą nadzorowi organów Inspekcji Weterynaryjnej są obowiązane do spełnienia wymagań weterynaryjnych z zakresu lokalizacji prowadzonej działalności, jak również przyjętych rozwiązań technicznych, technologicznych, organizacyjnych i sanitarnych. Wymagania te w sposób szczegółowy określone są w rozporządzeniach wydanych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa i obejmują, między innymi, kwestie:

- 1) stanu zdrowia zwierząt będących przedmiotem działalności nadzorowanej;
- 2) lokalizacji i wyposażenia gospodarstw oraz miejsc gromadzenia zwierząt, jak również innych miejsc utrzymywania zwierząt;
- 3) pochodzenia zwierząt będących przedmiotem działalności nadzorowanej, w tym sposób prowadzenia rejestrów tych zwierząt;
- 4) kwalifikacji osób wykonujących określone czynności w ramach prowadzonej działalności nadzorowanej oraz zakresu tych czynności;
- 5) sposobu postępowania z niejadalnymi produktami pochodzenia zwierzęcego wytwarzanymi w ramach prowadzonej działalności nadzorowanej;
- 6) świadectw zdrowia lub innych dokumentów, w które zaopatruje się zwierzęta będące przedmiotem działalności nadzorowanej lub niejadalne produkty pochodzenia zwierzęcego wytwarzane przy prowadzeniu tej działalności;
- 7) sposobu i zakresu prowadzenia dokumentacji oraz okresu jej przechowywania;
- 8) środków transportu i warunków transportu zwierząt lub niejadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego, będących przedmiotem działalności nadzorowanej lub wykorzystywanych do jej prowadzenia.

4.4.2. Akty prawne stanowiące podstawę do identyfikacji zwierząt - nie dotyczy.

4.4.3 Akty prawne stanowiące podstawy do powiadomienia o chorobie

Zakład Higieny Weterynaryjnej, w którym uzyskano dodatni wynik badania w kierunku *S.Enteritidis* lub *S.Typhimurium* powiadamia natychmiast właściwego powiatowego lekarza weterynarii. Krajowe Laboratorium Referencyjne Państwowego Instytutu Weterynaryjnego-Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach

powiadamia właściwego powiatowego lekarza weterynarii o każdym uzyskanym dodatnim wyniku badania. Zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, salmonelloza jako choroba odzwierzęca oraz jej czynniki chorobotwórcze podlegają obowiązkowi monitorowania. Salmonelozы drobiu w tym wywoływane przez *Salmonella* Enteritidis lub *Salmonella* Typhimurum podlegają obowiązkowi rejestracji. Na podstawie art. 51 wyżej wymienionej ustawy oraz przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 listopada 2005 r. w sprawie zakresu, sposobu i terminów przekazywania informacji o występowaniu chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania i rejestracji oraz o wynikach monitorowania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych, a także związanej z nimi oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe, podmioty świadczące usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej, zakłady higieny weterynaryjnej i inne laboratoria przekazują właściwemu terytorialnie powiatowemu lekarzowi weterynarii comiesięczne informacje o chorobach zakaźnych podlegających obowiązkowi rejestracji, o chorobach odzwierzęcych i ich czynnikach chorobotwórczych podlegających obowiązkowi monitorowania oraz o wynikach monitorowania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe. Powyższe informacje, powiatowi lekarze weterynarii przekazują wojewódzkim lekarzom weterynarii, a wojewódzcy lekarze weterynarii Głównemu Lekarzowi Weterynarii w terminie do 7 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym te informacje zostały zebrane.

4.4.4 Regulacje w zakresie działań podejmowanych w przypadku uzyskania dodatnich wyników badań:

Zostały określone w programie.

4.4.5 Akty prawne stanowiące podstawę do kwalifikacji zwierząt i stad - nie dotyczy

4.4.6 Procedury kontrolne, a w szczególności zasady przemieszczania się zwierząt narażonych na kontakt lub zakażenie daną chorobą oraz regularne inspekcje gospodarstw lub obszarów, których to dotyczy- nie dotyczy

4.4.7 Regulacje w zakresie kontroli choroby, w tym testy i szczepienia:

- 1) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842);
- 2) Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625 z późn. zm.);
- 3) Ustawa z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. Nr 144, poz. 1045);
- 4) Ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. Nr 17, poz. 127 z późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533 z późn. zm.);
- 6) Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65 poz. 437 z późn. zm.);
- 7) Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o chorobach zakaźnych i zakażeniach (Dz. U. Nr 126, poz. 1384 z późn. zm.);
- 8) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 maja 2007 r. w sprawie wykazu laboratoriów upoważnionych do prowadzenia badań pasz oraz pasz leczniczych w ramach kontroli urzędowej (Dz. U. Nr 98, poz. 653);
- 9) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2004 r. w sprawie wykazu laboratoriów referencyjnych właściwych dla poszczególnych rodzajów i kierunków badań (Dz. U. Nr 251, poz. 2513);
- 10) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 kwietnia 2006 r. w sprawie współdziałania między organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Inspekcji Weterynaryjnej oraz Inspekcji Ochrony środowiska w zakresie zwalczania chorób zakaźnych (Dz. U. Nr 73, poz. 516);
- 11) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 września 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych (Dz. U. Nr 219, poz. 2225 z późn. zm.);
- 12) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 kwietnia 2007 r. w sprawie trybu powoływania i odwoływania rzeczoznawców, ich kwalifikacji i wysokości przysługującego im wynagrodzenia oraz dokonywania przez nich szacowania (Dz. U. Nr 89, poz. 591);

- 13) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 sierpnia 2004 r. w sprawie wzoru dokumentacji obrotu detalicznego produktami leczniczymi weterynaryjnymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1893);
- 14) Rozporządzenie Nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz. Urz. UE L 325 z 12.12.2003, str. 1, z późn. zm.);
- 15) Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1168/2006 w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wspólnotowego celu ograniczenia częstości występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach kur niosek gatunku Gallus Gallus oraz zmieniające rozporządzenia (WE) 1003/2005 (Dz. Urz. UE L 211 z 1.8.2006, str. 4);
- 16) Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1177/2006 w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących stosowania szczególnych metod kontroli w ramach krajowych programów zwalczania salmonelli u drobiu (Dz. Urz. UE L 212 z 2.8.2006, str. 3).

4.4.8 Akt prawny stanowiący podstawę uzyskania odszkodowania za zwierzęta poddane ubojowi lub zabite:

- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (art. 49).

5. Ogólny opis kosztów i korzyści

Główną korzyścią z realizacji programu dla właścicieli stad niosek oraz podmiotów zajmujących się obrotem drobiem oraz jajami konsumpcyjnymi będzie możliwość prowadzenia swobodnego handlu wewnątrz Wspólnoty oraz eksportu drobiu i jaj konsumpcyjnych do państw trzecich. Zgodnie z załącznikiem II sekcji D rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność, jaja nie mogą być przeznaczone do konsumpcji, jeśli nie pochodzą ze stada niosek objętego programem lub objętego ograniczeniami urzędowymi nałożonymi między innymi w związku z realizacją

programu. Zgodnie z rozporządzeniem Komisji Nr 1237/2007 restrykcje w stosunku do stad nie objętych programem lub zakażonych zaczną obowiązywać od początku 2009 r. Osiągnięcie celu, czyli ograniczenie liczby zakażonych stad, zwiększy konkurencyjność polskich jaj konsumpcyjnych na rynku wspólnotowym, jak również na rynkach państw trzecich.

Ponadto należy podkreślić, że salmoneloz jest najczęściej notowaną chorobą odzwierzęcą (w Rzeczypospolitej Polskiej w 2006 r. zanotowano 13 365 przypadków salmoneloz u ludzi), a mięso drobiowe oraz jaja konsumpcyjne są głównym źródłem zachorowań u ludzi. Stąd też realizacja programu ograniczy liczbę zakażeń u ludzi, a w związku z tym zredukuje koszty leczenia tych chorób.

Szacowane koszty realizacji programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*) w roku 2008 wyniosą 181 179 648 zł.

Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidywanych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2008.

6. Sytuacja epizootyczna

6.1. Dane o rozwoju choroby¹

Rok: 2005

Stan na dzień: 31.12.2005 r.

Gatunek: *Gallus gallus* Choroba/zakażenie^(a): *Salmonella* Enteritidis lub *Salmonella* Typhimurium

Region	Rodzaj stada ^(b)	Łączna liczba stad ^(c)	Łączna liczba zwierząt objęta programem	Łączna liczba stad objęta programem	Łączna liczba zwierząt objęta programem	Liczba zbadanych stad ^(d)	Liczba stad z dodatnim wynikiem ^(a)	Liczba stad zlikwidowanych ^(e)	Łączna liczba zwierząt ubitych lub zabitych ^(a)	Ilość zniszczonych jaj (liczba lub kg) ^(a)		Ilość jaj skierowanych do przetwórstwa (liczba lub kg) ^(a)	
										(a4)	(a3)		(a4)
Rzeczpospolita Polska							(a1)	(a2)	(a3)	(a4)	(a3)	(a3)	
Ogółem	Stada kur	1600		440		355			0	0	0	0	0

^(a) Dla salmonelli odzwierzęcej należy wskazać serotypy objęte programem kontroli (a1) dla *Salmonella* Enteritidis, (a2) dla *Salmonella* Typhimurium, (a3) dla innych serotypów – określić stosownie do sytuacji, (a4) dla *Salmonella* Enteritidis lub *Salmonella* Typhimurium.

^(b) Np. stada hodowlane (chów, stada dorosłe), stada produkcyjne, stada kur nosiek.

^(c) Łączna liczba stad istniejących w regionie włączając stada kwalifikujące się i nie kwalifikujące się do programu.

^(d) Należy zbadać środki do wykonania testu stada objętego programem na obecność salmonelli. W tej kolumnie nie należy stada liczyć dwa razy nawet jeżeli przebadano je więcej niż jeden raz.

^(e) Jeżeli, zgodnie z przypisem (d), zbadano stado więcej niż jeden raz, dodatni wynik badania powinien być brany pod uwagę tylko raz.

7. Cele

¹ Dane dotyczące salmonellozy (salmonella odzwierzęca, *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum*, *Salmonella gallisepticum*, choroby mętnikowej i jej czynników chorobotwórczych).

7.1. Cele testów

7.1.1. Cele testowania stad²

Rok: 2005

Stan na dzień: 31.12.2005 r.

Gatunek: **Gallus gallus**

Choroba/zakażenie ^(a): **Salmonella Enteritidis ; S. Typhimurium**

Region	Rodzaj stada ^(b)	Łączna liczba stad ^(c)	Łączna liczba zwierząt objętych programem	Łączna liczba stad objętych programem	Łączna liczba zwierząt objętych programem	Przewidywan a liczba stad do zbadania ^(d)	Przewidywana liczba stad ^(e) z dodatnim wynikiem ^(a)		Przewidywana liczba stad do likwidacji ^(e)	Łączna przewidywana a liczba zwierząt do ubicia lub zabicia ^(a)	Przewidywan a ilość jaj do zniszczenia ^(a) (liczba lub kg)		Przewidywana ilość jaj skierowana do przetwórstwa (liczba lub kg) ^(a)
							(a1)	(a2)			(a3)	(a4)	
Rzeczpospolita Polska													
Ogółem	stada kur niosek	1600		1600		1600			1232	31 mln	0	1673 ton	

^(a) Dla salmonelli odzwierzęcej należy wskazać serotypy objęte programem kontroli (a1) dla *Salmonella Enteritidis*, (a2) dla *Salmonella Typhimurium*, (a3) dla innych serotypów – określić stosownie do sytuacji, (a4) dla *Salmonella Enteritidis* lub *Salmonella Typhimurium*.

^(b) Np. stada hodowlane (chów, stada dorosłe), stada produkcyjne, stada kur niosek.

^(c) Łączna liczba stad istniejących w regionie włączając stada kwalifikujące się i nie kwalifikujące się do programu.

^(d) Należy zbadać środki do wykonania testu stada objętego programem na obecność salmonelli. W tej kolumnie nie należy stada liczyć dwa razy nawet jeżeli przebadano je więcej niż jeden raz.

^(e) Jeżeli, zgodnie z przypisem (d), zbadano stado więcej niż jeden raz, próba pozytywna powinna być brana pod uwagę tylko raz.

² Dane dotyczące salmonellozy (salmonella odzwierzęca), *Salmonella pullorum*, *Salmonella gallinarum*, *Salmonella gallisepticum*, choroby metwiskowej i jej czynników chorobotwórczych.

8. Szczegółowa analiza kosztów programu³

Koszty	Wyszczególnienie	Liczba jednostek	Jednostkowy koszt (w złotych)	Suma ogółem* (w złotych)	Finansowanie wspólnotowe
1. Testy					
1.1. Koszt analiz	Bakteriologia ISO 6579(2002)	2840 próbki	100	284000	tak
1.2. Koszt próbek	Materiały + pobranie	2840 próbki	10	28400	tak
1.3. Koszt dojazdu	Dojazd do fermy + dowóz próbek do laboratorium	2840 próbki	160	454400	tak
2. Szczepienie lub leczenie	Program nie przewiduje				
2.1. Zakup szczepionki	-	-	-	-	-
2.2. Koszt dystrybucji	-	-	-	-	-
2.3. Koszt podania	-	-	-	-	-
2.4. Koszt kontroli	-	-	-	-	-
3. Ubój					
3.1. Odszkodowanie za zwierzęta	Odszkodowanie za	1232 stada	135800	167305600	tak

i jaja	stado pomniejszone o wartość ptaków kierowanych do uboju	1232 stada	2891	3561712	tak
	Odszkodowanie za jaja jednego stada pomniejszone o kwotę uzyskaną w przetwórnii jaj	1232 stada	1620	1995840	tak
3.2. Koszt transportu ptaków do rzeźni	Transport jednego stada	1232 stada	5500	6776000	
3.3 Koszt załadunku stad ptaków	Załadunek jednego stada	1232 stada	-	-	-
3.4. Strata w przypadku uboju	Wartość ptaków kierowanych do uboju	-	-	-	-
3.5. Koszt wypłaty wynagrodzeń rzeczoznawcom wyceniającym likwidowane stada i jaja wylęgowe	Wycena jednego stada i jego jaj wylęgowych	1232 stada	61	75152	tak
4. Czyszczenie i odkażanie**					
4.1. Koszt badania skuteczności odkażania	Badanie bakteriologiczne 4 puli próbek	1232 stada	400	492800	tak

4.2. Koszt dojazdu	Do fermy i do laboratorium	1232 stada	160	197120	tak
4.3. Koszt pobrania próbek do badań skuteczności odkażania	Pobranie próbek	1232 stada	7	8624	tak
5. Wynagrodzenia (pracownicy zatrudnieni wyłącznie w celu realizacji programu)	Program nie przewiduje	-	-	-	-
6. Towary konsumpcyjne i specjalny sprzęt	Program nie przewiduje	-	-	-	-
7. Inne koszty	-	-	-	-	-
OGÓŁEM				181179648	

* Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków zaplanowanych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2008

** Odkazanie jest rutynową czynnością wykonywana zawsze przed zasiedleniem obiektu, stąd jego koszty ponoszone są przez właściciela.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*)” na rok 2008, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 57a ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625, z późn. zm.). Stosownie do tego przepisu po przyjęciu, w drodze uchwały, opracowanego przez Głównego Lekarza Weterynarii Krajowego programu zwalczania chorób odzwierzęcych i odzwierzęcych czynników chorobotwórczych, został on przekazany do Komisji Europejskiej wraz z wnioskiem o jego zatwierdzenie. Przedmiotowy program został zatwierdzony przez Komisję Europejską w drodze decyzji nr 2007/848/WE z dnia 11 grudnia 2007 r. zatwierdzającej niektóre krajowe programy zwalczania salmonelli w stadach kur niosek gatunku *Gallus gallus* (notyfikowanej jako dokument nr C(2007) 6100) (Dz. Urz. UE Nr L 333, z dn. 19.12.2007 r., str. 83), wydanej na podstawie art. 6 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz. Urz. UE L 325 z dn. 12.12.2003 r., str. 1 ze zm.).

Program uzyskał również zatwierdzenie dla celów współfinansowania ze środków Unii Europejskiej, na mocy decyzji Komisji Europejskiej nr 2007/782/WE z dnia 30 listopada 2007 r. zatwierdzającej roczne i wieloletnie programy krajowe oraz wkład finansowy Wspólnoty w zakresie zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych, przedstawione przez państwa członkowskie na 2008 r. i na lata następne (notyfikowanej jako dokument nr C(2007) 5776) (Dz. Urz. UE Nr L 314, z dn. 1.12.2007 r., str. 29), wydanej na podstawie art. 24 ust. 5 decyzji Rady nr 90/424/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie wydatków w dziedzinie weterynarii (Dz. Urz. UE L 224 z 18.8.1990, str. 19 ze zm.).

Po zatwierdzeniu programu przez Komisję Europejską, Rada Ministrów wprowadza program w drodze rozporządzenia do realizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Realizacja programu jest nadzorowana przez Głównego Lekarza Weterynarii.

Po zrealizowaniu programu w 2008 r., kwota współfinansowania przez Unię Europejską będzie wyliczona zgodnie z decyzją Rady 90/424/EWG z dnia

22 czerwca 1990 r. w sprawie wydatków w dziedzinie weterynarii (Dz. Urz. WE L 224 z 18.8.1990, str. 19, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 10, str. 128, z późn. zm.) i zatwierdzona przez Komisję Europejską. Wysokość refundacji może wynosić do 50 % kosztów kwalifikowanych. Wypłata środków przez Komisję Europejską nastąpi w następnym roku po zakończeniu realizacji programu.

Krajowy program zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*) na rok 2008 dotyczy zwalczania *Salmonella* Enteritidis i *Salmonella* Typhimurium w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*) utrzymywanych w celu pozyskania jaj konsumpcyjnych.

Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 2160/2003 z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz. Urz. UE L 325 z 12.12.2003, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 3, t. 41, str. 328 z późn. zm.), a także rozporządzeniem Komisji (WE) Nr 1168/2006 z dnia 31 lipca 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) Nr 2160/2003 w odniesieniu do wspólnotowego celu ograniczenia częstotliwości występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach kur niosek gatunku *Gallus gallus* oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1003/2005 (Dz. Urz. UE L 211 z 1.8.2006, str. 4), w przypadku stad niosek gatunku kura (*Gallus gallus*) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cel wspólnotowy ograniczenia występowania *Salmonelli* zostanie osiągnięty, gdy w każdym roku realizacji programu liczba stad niosek z dodatnim wynikiem badania będzie się zmniejszać o co najmniej 40 % albo gdy docelowo odsetek stad z dodatnim wynikiem badań zostanie zredukowany do 2% lub mniej. Zatem w 2008 r. liczba zakażonych stad niosek powinna zmniejszyć się co najmniej o 40%.

Program został opracowany w oparciu o część A - E załącznika II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 2160/2003 z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz. Urz. WE L 325 z 12.12.2003) oraz rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1168/2006 z dnia 31 lipca 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 w odniesieniu do wspólnotowego celu ograniczenia częstości występowania niektórych serotypów salmonelli w stadach kur niosek gatunku *Gallus gallus* oraz zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1003/2005.

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w części A załącznika II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2160/2003 z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz. U. UE L 325 z 12.12.2003, str. 1, z późn. zm.; Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 41, str. 328, z późn. zm.), w programie określono w szczególności:

- 1) cel programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach niosek gatunku
kura (*Gallus gallus*);
- 2) obszar geograficzny, na którym będzie realizowany program;
- 3) występowanie serotypów *Salmonelli* na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) metody stosowane do wykrywania serotypów *Salmonelli* w stadach niosek gatunku
kura (*Gallus gallus*);
- 5) środki podjęte w odniesieniu do kur niosek, u których wykryto serotyp *Salmonelli*;
- 6) ustawodawstwo krajowe właściwe przy wykonaniu programu;
- 7) opis kosztów.

Mając na uwadze możliwość zrefinansowania przez Unię Europejską środków finansowych wydatkowanych na realizację programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach hodowlanych gatunku kura, Program został również opracowany zgodnie z decyzją Komisji 2004/450/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającą standardowe wymagania w odniesieniu do treści wniosków o finansowanie przez Wspólnotę programów zwalczania, monitoringu i kontroli chorób zwierzęcych (Dz. Urz. UE Nr L 155 z 30.04.2004 r., str. 95) i zawiera szczegółowe zasady postępowania przy zwalczaniu *S. Enteritidis* i *S. Typhimurium* w stadach kur niosek.

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie był dotychczas prowadzony i realizowany obowiązkowy program zwalczania pałeczek *Salmonelli* w stadach kur niosek, a jedynie dobrowolne programy realizowane przez hodowców w oparciu o instrukcję Głównego Lekarza Weterynarii IW.z. II D/Sal-3/99, a zastąpioną przez Instrukcję Głównego Lekarza Weterynarii z dnia 21 września 2006 r. w sprawie postępowania powiatowych lekarzy weterynarii przy kontroli i zwalczaniu salmonelloz.

Wejście w życie rozporządzenia z dniem ogłoszenia uzasadnione jest koniecznością rozpoczęcia realizacji „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*)” najpóźniej od lutego 2008 r., zgodnie z datą określoną w kolumnie 5 załącznika I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 2160/2003 z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność.

Dodatkowo, zgodnie z art. 21 ust. 1 lit. b decyzji Komisji Nr 2007/782/WE z dnia 30 listopada 2007 r. zatwierdzającej roczne i wieloletnie programy krajowe oraz wkład finansowy Wspólnoty w zakresie zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych, przedstawione przez państwa członkowskie na 2008 r. i na lata następne, jednym z warunków uzyskania wkładu finansowego Wspólnoty na realizację programu jest terminowe wprowadzenie przepisów wykonawczych niezbędnych do realizacji programu.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projektowane rozporządzenie obejmuje zakresem regulacji organy Inspekcji Weterynaryjnej. Wejście w życie Programów będzie miało wpływ na producentów rolnych zajmujących się chowem, hodowlą drobiu, na rzeźnie, zakłady przetwórstwa produktów pochodzenia zwierzęcego oraz inne podmioty związane z sektorem drobiarskim.

2. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych

Wprowadzenie programu w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zgodnie z art. 57a ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, spowoduje określone skutki finansowe. Rzeczpospolita Polska, jako państwo członkowskie Unii Europejskiej, zobowiązana jest bowiem do zabezpieczenia środków finansowych na realizację programów

corocznie w ustawie budżetowej. Wydatkowane w trakcie realizacji Programu środki finansowe pochodzić będą z rezerwy celowej na zwalczanie chorób zakaźnej zwierząt, w tym na finansowanie programów zwalczania, badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej.

Szacowane koszty Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów *Salmonelli* w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*) w roku 2008 wyniosą 181 179 648 zł. Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidywanych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2008.

Koszty poniesione przez budżet państwa w trakcie realizacji programu związane będą przede wszystkim z wypłatą odszkodowań hodowcom za zabite lub poddane ubojowi z nakazu organu Inspekcji Weterynaryjnej kury oraz za jaja konsumpcyjne. Zgodnie z art. 49 ust. 4 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz o zwalczaniu chorób zakaźnych, w przypadku, gdy kury zostaną poddane ubojowi, koszty odszkodowania za ptaki zostaną odpowiednio pomniejszone o kwoty uzyskane ze sprzedaży mięsa i ubocznych produktów pozyskanych z tych ptaków.

3. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Wprowadzenie programu w życie rozporządzeniem Rady Ministrów, nie będzie wymagać zatrudnienia dodatkowych pracowników w powiatowych i wojewódzkich inspektoratach weterynarii oraz w Głównym Inspektoracie Weterynarii. Pobieranie próbek do badań laboratoryjnych w kierunku pałeczek *Salmonella* będą wykonywać lekarze urzędowi lub lekarze wolnej praktyki, którzy dotąd sprawowali opiekę lekarsko-weterynaryjną nad gospodarstwami utrzymującymi drób.

4. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Wprowadzenie programu w życie rozporządzeniem Rady Ministrów, będzie miało wpływ na poprawę sytuacji epizootycznej drobiu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Celem programu jest bowiem redukcja poziomu zakażeń stad niosek gatunku kura (*Gallus gallus*) odzwierzęcymi pałeczkami *Salmonella*. Po rozpoczęciu

realizacji programu, możliwa będzie ocena faktycznej sytuacji epizootycznej w odniesieniu do występowania zakażeń pałeczkami *Salmonella* na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jednak szacuje się, że stopień zakażenia jest znacznie niższy, niż wykazały wyniki badań podstawowych u kur niosek, przeprowadzonych na podstawie decyzji Komisji 2004/665/WE z dnia 22 września 2004 roku dotyczącej badań podstawowych nad występowaniem bakterii *Salmonella* w stadach niosek gatunku *Gallus Gallus*, w związku z czym rozpoczęcie realizacji programu nie wpłynie znacząco na spadek produkcji jaj konsumpcyjnych w Polsce, natomiast znacząco poprawi ich jakość. Realizacja programu u kur niosek jaj konsumpcyjnych poprawi docelowo poziom zaufania konsumentów, ze względu na fakt, że producenci będą mogli udowodnić fakt pochodzenia jaj ze stad wolnych od zakażeń pałeczkami *Salmonella*. Długofalowym skutkiem realizacji programu może być więc wzrost spożycia jaj w Polsce. Ponadto ze względu na to, że jaja pochodzące ze stad zakażonych nie będą mogły trafiać na rynek, realizacja programu ograniczy liczbę zatruc pokarmowych związanych ze spożyciem jaj, a co za tym idzie, zredukuje koszty leczenia wydatkowane z budżetu państwa. Redukcja poziomu zakażeń wpłynie również pozytywnie na możliwości handlu jajami pochodzącymi ze stad kur niosek, a co za tym idzie zwiększy konkurencyjność polskich hodowców na rynku Unii Europejskiej i na świecie.

Dodatkowo, należy zaznaczyć, że zgodnie z ust. 1 części D załącznika do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 2160/2003 z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność, począwszy od 1 stycznia 2009 r., jaja nie mogą być przeznaczone do bezpośredniego spożycia przez ludzi jako jaja konsumpcyjne, jeśli pochodzą ze stada kur niosek objętego krajowym programem zwalczania, ze stada o nieznanym statusie zdrowotnym lub w odniesieniu do którego istnieje podejrzenie lub potwierdzono zakażenie *S. Enteritidis* lub *S. Typhimurium*.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Wprowadzenie w życie programu w drodze rozporządzenia będzie miało pośrednio pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

W ramach prac legislacyjnych nad uchwałą Rady Ministrów Nr 84/2007, Program został skonsultowany z organizacjami społecznymi i związkami branżowymi, w szczególności z Krajową Radą Izb Rolniczych, Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki „Medicus Veterinarius”, Krajową Izbą Producentów Drobiu i Pasz, Krajową Radą Drobiarską – Izbą Gospodarczą, a także z Krajową Izbą Lekarsko-Weterynaryjną oraz Państwowym Instytutem Weterynaryjnym - Państwowym Instytutem Badawczym w Puławach. W związku z tym, że w projekcie rozporządzenia w sprawie wprowadzenia "Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów Salmonelli w stadach niosek gatunku kura (*Gallus gallus*)" na rok 2008 nie wprowadzono zmian o charakterze merytorycznym, w ramach prac legislacyjnych nad projektem odstąpiono od przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Opracowano w Głównym
Inspektoracie Weterynarii:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: